

Το κολάζ είναι μια τεχνική οικεία και μάλλον αγαπητή. Από τα λερωμένα με κόλλα παιδικά χέρια ως την αφισοκόλληση στους δρόμους κι από τα νεανικά ημερολόγια με τα αναμνηστικά σχέδια, σημειώσεις, εισιτήρια, φωτογραφίες και ποικίλα ευφάνταστα ενθύμια ως τους πίνακες ανακοινώσεων που διαρκώς καλούμαστε για τον έναν ή τον άλλο λόγο να συμβουλευτούμε, το κολάζ βρίσκεται στην καθημερινότητα μας από τότε που θυμόμαστε τον εαυτό μας. Από τις αρχές του 20ού αιώνα, τα κινήματα του μοντερνισμού και η εισβολή της εικόνας μέσω των διαφημίσεων και της ενημέρωσης, έδωσαν στο κολάζ μια νέα, σύγχρονη δυναμική και το κατέστησαν μέσο έκφρασης που πέρασε και στην τέχνη της τυπογραφίας άλλοτε με τη δημιουργία μοναδικών αντιτύπων και άλλοτε, αντίθετα, με τη δημιουργία πολλαπλών αντιτύπων χάρη στη νέα τεχνική του φωτομοντάζ που λόγω των επιλεκτικών δυνατοτήτων και του δυναμισμού της τελικής εικόνας βοηθά στην αποτελεσματικότητα της μετάδοσης μηνυμάτων. Γι' αυτό χρησιμοποιήθηκε εξίσου από την προπαγάνδα και τη διαφήμιση. Πολλές μελέτες έχουν γραφτεί διεθνώς για την τεχνική του κολάζ, για την εξέλιξη του, για την θέση του στα κινήματα του μοντερνισμού και της πρωτοπορίας αλλά και για τον κοινωνικό του ρόλο. Ο ιστορικός της τέχνης και επιμελητής του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, Θοδωρής Μάρκογλου, ξετάζει το ελληνικό παράδειγμα ακολουθώντας μια διαδρομή από τη δεκαετία του 1950 ως τις μέρες μας και από το κλασσικό κολάζ ως την εξέλιξη του μέσα από την ψηφιακή τεχνολογία. Μας καλεί να περιηγηθούμε σε μια πρωτότυπη ιστορική έκθεση που προσφέρει τόσο αισθητική απόλαυση όσο και ουσιαστικές γνώσεις και τελικά συμβάλλει με επιστημονικό τρόπο στην μελέτη της ιστορίας της νεότερης ελληνικής τέχνης.

Μαρία Τσαντσάνογλου

Διευθύντρια του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης - Συλλογή Κωστάκη